

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 5

(The Fifth Meeting of the Ad-Hoc Open-ended Working Group on Article 8(j) and related provisions)

15-19 ตุลาคม ค.ศ. 2007 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา

การประชุมครั้งที่ 5 ของคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ มีขึ้นระหว่างวันที่ 15-19 ตุลาคม ค.ศ. 2007 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา

ที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 5 ได้รับรองข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ : การหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UN Permanent Forum on Indigenous Issues - UNPFII), ดัชนีชี้วัดความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8(j), รายงานประมวลสถานการณ์และแนวโน้มของความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, แผนปฏิบัติการสำหรับการดำรงรักษาความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, องค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis) เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี และกฎความประพฤติทางจริยธรรม แต่ที่ประชุมยังไม่ได้ข้อยุติในข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำข้อมูลจากคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) เข้าสู่การเจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

❁ ความเป็นมา

มาตรา 8(j) ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ระบุว่า ภาคีอนุสัญญาฯ จำต้องให้ความเคารพ สงวนรักษา และดำรงไว้ซึ่งความรู้, การประดิษฐ์คิดค้น, และวิธีปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ซึ่งปรากฏในการดำเนินชีวิตที่สืบทอดมาตามประเพณี ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ด้วยความเห็นชอบและการเข้าร่วมของผู้ทรงความรู้ เจ้าของ

การประดิษฐ์คิดค้น และผู้ถือปฏิบัติอื่นๆ และสนับสนุนการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ความรู้, การประดิษฐ์คิดค้น, และวิธีปฏิบัติดังกล่าวอย่างเท่าเทียม ส่วนข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพตามธรรมเนียมนิยม โดยสอดคล้องกับการถือปฏิบัติตามขนบประเพณี วัฒนธรรม (มาตรา 10(c)) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 17.2) และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และการใช้เทคโนโลยี (มาตรา 18.4)

งานของอนุสัญญาฯ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรา 8(j) เริ่มขึ้นเมื่อที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 3 (เดือนพฤศจิกายน) ค.ศ. 1996 ณ กรุงบัวโนส ไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ร้องขอให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างสมัยขึ้น เพื่อช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานตาม

สารบัญ

ความเป็นมา.....	205
รายงานการประชุม.....	207
• ข้อเสนอแนะจากการหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง	208
• ความก้าวหน้าในโปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8 (j)	209
• แผนปฏิบัติการสำหรับการสงวนรักษาความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี	211
• กลไกสำหรับการมีส่วนร่วม	213
• ระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี	214
• กฎความประพฤติทางจริยธรรม	216
• ดัชนีชี้วัด	218
พิธีปิดการประชุม	219

มาตรา 8(j) มีความก้าวหน้าการประชุมดังกล่าวมีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1997 ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน ซึ่งได้ข้อเสนอแนะให้จัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ขึ้น โดยเป็นคณะทำงานแบบเปิด (open-ended) ต่อมาข้อเสนอแนะนี้ได้รับการรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 4 (COP 4) การประชุมครั้งแรกของคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) มีขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2000 ณ กรุงเซวิลล์ ประเทศสเปน ที่ประชุมได้พิจารณาองค์ประกอบของโปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8(j) และประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ต่อมาที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 5 (COP 5) ได้เพิ่มเติมหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ให้ครอบคลุมถึงการทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ทำการศึกษาแนวทางในการเริ่มการมีส่วนร่วม และให้การรับรองโปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบและงานด้านกลไกการมีส่วนร่วม สถานภาพและแนวโน้มของความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี วิธีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี และธรรมเนียมปฏิบัติในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การแบ่งปันผลประโยชน์ การแลกเปลี่ยนและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การติดตามตรวจสอบ และองค์ประกอบทางกฎหมาย

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) ครั้งที่ 2 : มีขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2002 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้พิจารณา : โครงร่างของรายงานประมวลสถานภาพและแนวโน้มของความรู้ที่ได้สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและสังคม, กลไกการมีส่วนร่วม และประสิทธิภาพของเครื่องมือที่มีอยู่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี โดยเฉพาะสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 6 (COP 6) : มีขึ้นในเดือนเมษายน ค.ศ. 2002 ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้ให้การรับรองแนวทางบอนน์ว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และได้พิจารณาประเด็นต่อไปนี้ : แนวทางอื่นๆ รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถนะ, บทบาทของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในการดำเนินงานตามข้อตกลงการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์, ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (TRIPS) ขององค์การการค้าโลก (WTO) นอกจากนี้ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ

ได้จำแนกระบุปฏิบัติการที่ต้องดำเนินงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การผสมผสานมาตรา 8(j) เข้าสู่โปรแกรมงานในประเด็นหัวข้อสาระสำคัญของอนุสัญญาฯ และให้การรับรองโครงร่างของรายงานประมวล

การประชุมสุดยอดว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (WSSD) : ในแผนปฏิบัติการโจฮันเนสเบิร์ก ที่ประชุมสุดยอดแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (เดือนกันยายน ค.ศ. 2002 ณ นครโจฮันเนสเบิร์ก สาธารณรัฐแอฟริกาใต้) ได้เรียกร้องให้มีการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม ภายใต้กรอบของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

โปรแกรมงานพหุวรรษ (MYPOW) : การประชุมระหว่างสมัยว่าด้วยโปรแกรมงานพหุวรรษสำหรับสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ จนถึงปี ค.ศ. 2010 มีขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2003 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา ที่ประชุมได้เสนอแนะให้คณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์พิจารณาถึง กระบวนการ ลักษณะ ขอบเขต องค์ประกอบ และรูปแบบของระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 (COP 7) : มีขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้ให้การรับรอง แผนปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะในการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์, มอบหมายหน้าที่ให้แก่คณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ในการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศ และเห็นชอบในข้อกำหนดการดำเนินงาน (TOR) สำหรับการเจรจาต่อรองดังกล่าว สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้ให้การรับรองแนวทางอัคเว : คู และข้อมติชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกลไกการมีส่วนร่วม

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) ครั้งที่ 3 : มีขึ้นในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2003 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้พิจารณา : ข้อเสนอแนะจากการหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII), ผลกระทบทางเศรษฐกิจ-สังคมที่อาจเกิดจากเทคโนโลยีที่จำกัดการใช้พันธุกรรม (GURTs), องค์ประกอบสำหรับระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis system) เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, กลไกการมีส่วนร่วม แนวทางอัคเว : คู สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และสังคม, และรายงานประมวล

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วย มาตรา 8(j) ครั้งที่ 4 : มีขึ้นในเดือนมกราคม ค.ศ. 2006 ณ เมืองกรานาดา ประเทศสเปน คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้พิจารณาประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะ : การดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ กลไกการมีส่วนร่วม องค์ประกอบของกฎความประพฤติดทางจริยธรรม เพื่อดูแลให้เกิดความเคารพต่อมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น เทคโนโลยีที่จำกัดการใช้พันธุกรรม (GURTs) และรายงานประมวล

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 8 (COP 8) : มีขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 ณ เมืองคูริติบา สหพันธรัฐบราซิล สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้เห็นชอบให้นำผลจากการประชุมคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ครั้งที่ 4 (WG ABS 4) เสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 5 รวมถึงผลจากการประชุมเฉพาะกิจของคณะผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการว่าด้วยเอกสารรับรองที่เป็นที่ยอมรับระหว่างประเทศ ซึ่งต้นกำเนิด/แหล่งที่มา/ที่มาตามกฎหมาย เพื่อการปรับรายละเอียดของระบอบระหว่างประเทศฯ ต่อไป สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้ร้องขอให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ช่วยสนับสนุนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และได้รับรองข้อมติเกี่ยวกับกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมือง และระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis) เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

❁ รายงานการประชุม

ในวันจันทร์ที่ 15 ตุลาคม ค.ศ. 2007 นาย Fernando Coimbra ประเทศบราซิล ประธานคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยมาตรา 8(j) ในนามของนาง Marina da Silva ประธานสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้กล่าวเปิดการประชุมครั้งที่ 5 ของคณะทำงานเฉพาะกิจฯ และกล่าวเรียกร้องให้ผู้เข้าร่วมประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยเฉพาะในประเด็นของกฎความประพฤติดทางจริยธรรม เพื่อดูแลให้เกิดความเคารพ และความคุ้มครองต่อมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนพื้นเมือง นาย Coimbra ได้เชิญชวนให้คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ต่อมา ผู้แทนจากกลุ่มชนเผ่าโมฮอก กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมเข้าสู่ดินแดนซึ่งถือเป็นอาณาเขตของชาวโมฮอก และได้สวดขอพรเพื่อให้ผลของการประชุมเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์อย่างที่ได้มุ่งหวังไว้ นาย Ahmed Djoghlaif เลขาธิการ

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กล่าวยกย่องสหพันธ์ Haudenosaunee Confederacy หรือที่รู้จักกันในนามของ “กลุ่มสันนิบาตแห่งสันติภาพและพลังแห่งชนพื้นเมือง” ซึ่งประกอบด้วยชนพื้นเมืองในทวีปอเมริกาเหนือ 6 เผ่า คือ ชนเผ่าโมฮอก, ชนเผ่า Oneida, ชนเผ่า Onondaga, ชนเผ่า Cayuga, ชนเผ่า Seneca และชนเผ่า Tuscarora และกล่าวถึงความสำคัญของความร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคาถาสูญเสียมรดกทางชีวภาพ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยจิตวิญญาณที่มุ่งแสวงหาสันติภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่นเดียวกับสหพันธ์ Haudenosaunee Confederacy ดังกล่าว

ต่อมา ที่ประชุมได้รับรองวาระการประชุม และการจัดรูปแบบการประชุม (UNEP/CBD/WG8J/5/1/Add.1) และได้คัดเลือกให้นาง Mary Fosi ประเทศแคนาดา เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม และได้มอบหมายให้ Deon Alexander Stewart ประเทศบาฮามาส และ Estebancio Castro Diaz เป็นประธานร่วมของคณะทำงานที่ 1 (SWG1) และนาง Nicola Breier ประเทศเยอรมนี และ Gunn - Britt Retter เป็นประธานร่วมของคณะทำงานที่ 2 (SWGII)

ผู้แทนประเทศมาลาวี ในนามของกลุ่มทวีปแอฟริกา และผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ กล่าวเน้นถึงความเชื่อมโยงระหว่างงานของคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ กับงานของคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ผู้แทนประเทศโปรตุเกสในนามของสหภาพยุโรป (EU) และกลุ่มพันธมิตรป่าไม้ทั่วโลก (Global Forest Coalition) ร้องขอให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) กล่าวถึงประเด็นผลกระทบจากการผลิตและการใช้พลังงานชีวมวล (biomass) ที่มีต่อชนพื้นเมือง ผู้แทนประเทศแคนาดา กล่าวว่าคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ควรจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ผู้แทนประเทศเยเมน ในนามของกลุ่มภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก กล่าวเน้นถึงความต้องการให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์กับชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

ผู้แทนกลุ่มชนพื้นเมืองหลายคน ร้องขอให้มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนพื้นเมืองมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและสตรี ในประเด็นเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (IIFB) กล่าวว่าระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ต้องได้รับความเห็นชอบตามปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของ

ชนพื้นเมือง (UNDRIP) และกล่าวเน้นถึงความต้องการให้มี กฎความประพฤติทางจริยธรรมที่เข้มงวด สำหรับคุ้มครองมรดก ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนพื้นเมือง ผู้แทนประเทศ แคนาดา กล่าวว่าปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของ ชนพื้นเมือง (UNDRIP) นั้น ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย แต่ ได้เน้นถึงพันธกรณีในการดำเนินงานตามมาตรา 8(j) ผู้แทน ประเทศออสเตรเลียกล่าวสรุปถึงประเด็นที่มีความเป็นกังวล ทั้งในแง่ของระเบียบวิธีการและเนื้อหา ซึ่งเป็นสาเหตุที่ตน ไม่สามารถสนับสนุนปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิ ของชนพื้นเมือง (UNDRIP) ส่วนผู้แทนจากกลุ่มเครือข่ายสตรี พื้นเมืองว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กล่าวยืนยันว่า ความรู้พื้นบ้านไม่ถือเป็นทรัพย์สินของสาธารณะ (public domain) และควรได้รับการควบคุมดูแลโดยระบบกฎหมาย ของชนพื้นเมือง และผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศของ ชุมชนท้องถิ่น กล่าวสนับสนุนการจัดทำระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis) เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียม ประเพณี

ผู้แทนองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) กล่าวถึงกิจกรรมต่างๆ ภายใต้นที่ความเข้าใจระหว่างองค์การ ทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) กับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับกองทุน ขององค์การฯ ซึ่งเป็นกองทุนตามความสมัครใจเพื่อสนับสนุน การมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง นาย Tim Hodges ประเทศ แคนาดา ซึ่งเป็นประธานร่วมของคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการ เข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ กล่าวรายงานผลการ ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 5 ซึ่งมีขึ้นระหว่างวันที่ 8 ถึง 12 ตุลาคม ค.ศ. 2007

ที่ประชุมรวม (plenary) ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะ จากการประชุมหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) และความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโปรแกรมงาน ว่าด้วยมาตรา 8(j) คณะทำงานที่ 1 (SWG1) พิจารณาประเด็น เกี่ยวกับรายงานประมวลสถานภาพและแนวโน้มของความรู้, การประดิษฐ์คิดค้นและวิธีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียม ประเพณี, แผนปฏิบัติการว่าด้วยการดำรงรักษาความรู้, การ ประดิษฐ์คิดค้นและวิธีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ส่วนคณะทำงานที่ 2 (SWG II) ได้ดูประเด็นของกลไกการมี ส่วนร่วม, ระบบกฎหมายเฉพาะ, กฎความประพฤติทางจริยธรรม และดัชนีชี้วัดความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

❁ ข้อเสนอแนะจากการหารือแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII)

ผู้เข้าร่วมประชุมได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จากการประชุมหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) (UNEP/CBD/WG8J/5/9) ในวันจันทร์และวันพุธ โดยได้หารือในประเด็นการอ้างอิงถึงการเงินเพื่อสนับสนุน การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ, การเสริมสร้างสมรรถนะ สำหรับการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง, ดัชนีชี้วัดสำหรับวัด ความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายปี 2010 ในประเด็นของ การคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี, วิธีปฏิบัติ ที่ดีที่สุดในการจัดการทรัพยากรพื้นเมือง, และความร่วมมือ กับการหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) ในอนาคต

ในวันพฤหัสบดีที่ประชุมรวมได้พิจารณาข้อเสนอแนะ ผู้แทนประเทศออสเตรเลียเสนอให้ย้าย : ข้อความอ้างอิง “การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของ ชนพื้นเมือง ในการมีส่วนร่วมการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบ ระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์” ไปอยู่ในข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบอบว่าด้วยการเข้าถึงและ การแบ่งปันผลประโยชน์ ข้อความอ้างอิง “การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับโอกาสและแหล่งทุนที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบ ข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอด ตามธรรมเนียมประเพณี (TK Information Portal) ไปอยู่ ในข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลไกการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง

ในประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของชนพื้นเมืองในปีสากล แห่งความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) เสนอแนะว่าประเด็นดังกล่าวเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการแลกเปลี่ยน และการเสริมสร้างความตระหนักรู้ระหว่างประเทศ ขณะที่ผู้แทน ประเทศแคนาดากล่าวเพิ่มเติมว่า บทบาทของชนพื้นเมือง ควรอยู่ภายใต้คำแนะนำแนวทางของสภามัชชาภาคีอนุสัญญา (CBD COP Bureau)

ในวันศุกร์ ที่ประชุมรวมได้รับรองข้อเสนอแนะโดย ไม่มีการแก้ไข

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/WG8j/5/L.3) คณะทำงานเฉพาะกิจฯ เสนอแนะให้สมัชชา ภาคีอนุสัญญา ในการประชุมสมัยที่ 9 (COP 9) : ให้การ ต้อนรับความร่วมมือระหว่างการประชุมหารือแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) กับกระบวนการต่างๆ ของอนุสัญญา ; รับทราบด้วยความชื่นชมถึงการดำเนินงาน ของการประชุมหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง

(UNPFII) ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนงานของอนุสัญญาฯ ; และ
ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ ให้ความสำคัญกับบทบาท
ของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ในปีสากลแห่ง
ความหลากหลายทางชีวภาพ (ค.ศ. 2010) และร่วมมือกับการ
หารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII)
ทำการศึกษาดังโอกาสและแนวทางในการจัดทำและดำเนิน
กิจกรรมร่วมกันต่อไป

❁ ความก้าวหน้าในโปรแกรมงานว่าด้วย มาตรา 8(j)

ที่ประชุมรวมได้กล่าวถึงประเด็นนี้ในวันจันทร์ และ
วันพุธ และคณะทำงานที่ 1 (SWG1) กล่าวถึงประเด็นนี้ในวัน
พฤหัสบดี โดยในวันจันทร์ ประธาน Coimbra ได้เชิญชวน
ให้ที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานความก้าวหน้าใน
โปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8(j) (UNEP/CBD/WG8J/5/2/
and Add.1) ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ สำหรับ
การดำเนินงานในอนาคต รวมถึงประเด็นต่อไปนี้ : การบรรลุ
เป้าหมายปี 2010, การจัดทำระบอบระหว่างประเทศว่าด้วย
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ภายในปี 2010, การ
แบ่งปันผลประโยชน์, และการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตาม
ธรรมเนียมประเพณี ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ผู้แทนประเทศ
โคลอมเบีย, นิวซีแลนด์ และอาร์เจนตินา ก้าวสนับสนุนให้
มุ่งเน้นการดำเนินงานในหัวข้อที่ 7 (แนวทางเพื่อให้หลักประกัน
ในการแบ่งปันผลประโยชน์กับผู้เป็นเจ้าของความรู้ที่สืบทอด
ตามธรรมเนียมประเพณีอย่างเท่าเทียม) ; หัวข้อที่ 10 (การ
ป้องกันการจัดสรรความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี
โดยผิดกฎหมาย) และหัวข้อที่ 12 (แนวทางในการดำเนินงาน
ตามมาตรา 8(j)) โดยดำเนินงานต่อเนื่องเกี่ยวกับระบบ
กฎหมายเฉพาะ (sui generis) เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่
สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ซึ่งจำเป็นต้องมีการหารือ
เพิ่มเติมต่อไป ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ร้องขอให้แนวทางดัง
กล่าวสอดคล้องกับปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของ
ชนพื้นเมือง (UNDRIP) ผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศ
ว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมืองกล่าวแสดงความกังวลว่า
ภาคีอนุสัญญาฯ บางประเทศไม่ได้ตระหนักถึงการดำรงอยู่ของ
ชนพื้นเมืองในประเทศของตน

ระหว่างการหารือเกี่ยวกับร่างข้อเสนอแนะในวันพุธ
ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU), ผู้แทนประเทศออสเตรเลีย, และ
แคนาดา ร้องขอให้ใส่วงเล็บข้อความที่อ้างถึงงานในหัวข้อที่ 7
และ 15 เกี่ยวกับการจัดทำแนวทางเพื่อเอื้ออำนวยการส่งข้อมูล
เกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีคืนกลับ

ประเทศต้นกำเนิด, การดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วย
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และการให้ข้อคิดเห็น
และมุมมองเกี่ยวกับงานในหัวข้อที่ 10 และ 12 โดยที่รับทราบ
ว่าการดำเนินงานใดๆ ควรเป็นไปตามผลลัพธ์จากการหารือเกี่ยว
กับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปัน
ผลประโยชน์ รวมถึงร่างกฎหมายความประพฤติดังจริยธรรม และ
องค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis)

ในวันศุกร์ ที่ประชุมรวมได้รับรองข้อเสนอแนะ รวมถึง
ถึงเนื้อหาที่อยู่ในวงเล็บโดยไม่มีเงื่อนไข

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/
WG8J/5/L.5) คณะทำงานเฉพาะกิจฯ เสนอแนะให้สมาชิก
ภาคีอนุสัญญาฯ ในการประชุมสมัยที่ 9 (COP 9) ร้องขอให้ :
เลขาธิการอนุสัญญาฯ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน
โดยเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับในรายงานแห่งชาติฯ และ
ทำการรวบรวมกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป ; วิเคราะห์และ
รายงานการดำเนินงานตามมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเน้นที่
มาตรา 10(c) (การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ตาม
จารีตประเพณี) ; และเชิญชวนให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา
8(j) ดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการ
แบ่งปันผลประโยชน์ต่อไป

ส่วนข้อความในวงเล็บ อ้างถึงการเสนอแนะให้สมาชิก
ภาคีอนุสัญญาฯ :

❁ มีมติให้จัดการประชุมคณะทำงานว่าด้วยมาตรา
8(j) ก่อนการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 10 (COP
10) และควรจัดต่อเนื่องกับการประชุมคณะทำงานว่าด้วยการ
เข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

❁ มีมติให้เริ่มการดำเนินงานในหัวข้อที่ 7, 10
และ 12 โดยคำนึงถึงการถือฤกษ์จากระบบกฎหมายเฉพาะ
(sui generis) และกฎหมายความประพฤติดังจริยธรรม และร้องขอ
ให้ที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 6 ริเริ่มดำเนินงาน
ดังกล่าว ในขณะที่เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และหน่วยงาน
อื่นๆ ให้ส่งมุมมองและข้อคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

❁ มีมติให้เริ่มการดำเนินงานในหัวข้อที่ 15 ของ
โปรแกรมงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เพื่อจัดทำแนวทางในการ
เอื้ออำนวยการส่งคืนข้อมูลกลับสู่ประเทศต้นกำเนิด เพื่อ
เอื้ออำนวยการฟื้นฟูความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

❁ ร้องขอให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j)
ดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปัน
ผลประโยชน์ต่อไป โดยการให้มุมมองและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
การเจรจาต่อรอง และการปรับรายละเอียดของระบอบระหว่าง

ประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

รายงานประมวล

ที่ประชุมได้พิจารณารายงานประมวลสถานภาพและแนวโน้มของความรู้, การประดิษฐ์คิดค้นและวิถีปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (UNEP/CBD/WG8J/5/3 Add.2, INF/3, 4, 5, 6, 7 and 8) ซึ่งเป็นช่วงที่ 2 (phase II) ของรายงานในวันอังคาร, พฤหัสบดี และศุกร์ และได้รับรองข้อเสนอแนะในที่ประชุมรวมวันศุกร์

ในวาระการรื้อบท ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือในประเด็นเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในวาระที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนเน้นถึงประเด็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีต่อชุมชนพื้นเมืองและความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี รวมถึงผู้ที่อาศัยอยู่ในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และในเขตพื้นที่สูง ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) รับทราบถึงการดำเนินงานของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนกล่าวสนับสนุนกิจกรรมการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยผู้แทนประเทศบังกลาเทศและปากีสถานกล่าวเน้นถึงแนวทางเชิงท้องถิ่น (local approach) ผู้แทนประเทศนอร์เวย์กล่าวเรียกร้องให้มีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (IPCC) ในวาระที่เกี่ยวกับการแยกตัวเป็นอิสระตามความสมัครใจ ผู้แทนประเทศแคนาดาและบราซิลตั้งข้อสังเกตว่าหน่วยงานอื่นๆ ดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าวอยู่แล้ว ในขณะที่สมาคมระหว่างชาติพันธุ์เพื่อการพัฒนาป่าฝนแห่งเปรู (The Interethnic Association of Development of the Peruvian Rainforest) กล่าวกระตุ้นให้รัฐบาลประเทศต่างๆ ดำเนินปฏิบัติการเพื่อคุ้มครองชุมชนที่แยกตัวเป็นอิสระ และสนับสนุนการจัดตั้งเขตพื้นที่ซึ่งละเว้นการใช้ประโยชน์ (exclusive – use area) ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ตั้งข้อสังเกตว่าพื้นที่คุ้มครองนั้นเป็นเพียงหนึ่งในหลายๆ แนวทางที่จะสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนดังกล่าวได้

ในที่ประชุมรวมวันศุกร์ ผู้แทนประเทศออสเตรเลียร้องขอให้ข้อความที่อ้างถึงประเด็นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งหมดอยู่ในวงเล็บ และร่วมกับผู้แทนประเทศแคนาดา ร้องขอให้อ้างถึงความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) เกี่ยวกับข้อมติในการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ที่ได้สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี มีการเสนอให้มีวรรคเฉพาะที่ระบุถึงการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเรียกร้องให้สมาชิกภาคีอนุสัญญาดังกล่าวรับทราบถึงผลสะท้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ส่วนในการพิจารณาแนวทางในการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ที่ได้สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีนั้น ข้อความอ้างถึง “มรดกทางทางวัฒนธรรม” คงอยู่ในวงเล็บ และทางเลือกต่างๆ ที่ระบุไว้ในเนื้อหานั้นยังคงอยู่ ต่อมา ข้อเสนอแนะได้รับการรับรอง โดยมีข้อความที่คงอยู่ในวงเล็บและทางเลือกดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ : ข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/WG8J/5/L.6/Rev.1) รวมถึงส่วนที่กล่าวถึงรายงานประมวล และส่วนที่กล่าวถึงแนวทางในการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เสนอแนะให้ที่ประชุมสมาชิกภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 9 :

- ❖ รับทราบถึงความเปราะบางเป็นพิเศษ และความเสี่ยงของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นที่มีต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงภัยคุกคามต่อความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีของชุมชนดังกล่าว
- ❖ สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ, รัฐบาล และหน่วยงานอื่นๆ ทำการบันทึก วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าว โดยชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ❖ สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ ดำเนินมาตรการที่จำเป็น เพื่อดูแลให้ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ❖ ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำแนวทางเชิงวิชาการสำหรับการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ การประดิษฐ์คิดค้นและวิถีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี เพื่อวิเคราะห์ถึงภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นจากการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีต่อผู้ที่เป็นของความรู้ดังกล่าว

❖ สนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิม และชุมชนท้องถิ่น ในการควบคุมและเป็นเจ้าของความรู้ที่ สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีของตน

❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ ดำเนินงาน ร่วมกับการหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ (UNESCO) และองค์การทรัพย์สินทางปัญญา แห่งโลก (WIPO) ในการกล่าวถึงผลประโยชน์และภัยคุกคาม ที่อาจเกิดขึ้นจากการบันทึกและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

ส่วนในข้อความอ้างอิงที่อยู่ในวงเล็บ คณะทำงาน เฉพาะกิจฯ เสนอแนะให้สมาชิกภาคีอนุสัญญาฯ

❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ เผยแพร่รายงาน ประมวลฉบับสุดท้าย ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

❖ สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ รัฐบาลอื่นๆ และ หน่วยงานอื่นๆ ทำการบันทึก วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ ดังกล่าว และ

❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ กำหนดนโยบาย ที่เหมาะสม เพื่อให้หลักประกันในสิทธิของประชาชนที่แยกตัว ออกเป็นอิสระตามความสมัครใจ

❖ แผนปฏิบัติการสำหรับการสงวนรักษาความรู้ ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

คณะทำงานที่ 1 ได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับแผน ปฏิบัติการสำหรับการสงวนรักษาความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียม ประเพณี : มาตรการและกลไกในการจัดการกับสาเหตุของการ ลดลงซึ่งความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี (UNEP/CBD/ WG8J/5/3/Add.1 and INF/9) ในวันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ และที่ประชุมรวมได้รับรองข้อเสนอแนะในวันศุกร์

การหารือได้เน้นที่ประเด็นของ : ฐานข้อมูลความรู้ ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ; ชุดคู่มือมาตรการและกลไก ในการจัดการกับสาเหตุของการลดลงซึ่งความรู้ที่สืบทอดตาม ธรรมเนียมประเพณี ; ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอนุรักษ์และการ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน กับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียม ประเพณี และการรายงานเกี่ยวกับมาตรการในการสงวนรักษา ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีผู้แทนประเทศแคนาดา เสนอว่า ควรจัดทำดัชนีชีวิตที่กล่าวถึงเป้าหมายปี 2010 และ ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่คุ้มครอง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และได้รับการสักการบูชา

ในวันพฤหัสบดี นาย Stewart ประธานร่วมของ คณะทำงานที่ 1 ได้นำเสนอข้อเสนอแนะ ซึ่งรวบรวมจากมุมมอง

และข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ต่อมามีการหารือในประเด็น ของเอกสารแนบท้ายซึ่งระบุถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืน ซึ่งผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) และผู้แทนบางคน เสนอให้ตัดทิ้งเอกสารแนบท้ายดังกล่าว และเน้นที่มาตรการ เชิงบวกแทน ส่วนผู้แทนจากกลุ่มชนพื้นเมืองแห่งแปซิฟิก ผู้แทนประเทศคิวบาและกลุ่มทวีปแอฟริกา ต้องการให้คง องค์ประกอบเฉพาะด้านต่างๆ ในแผนปฏิบัติการไว้

ในวันศุกร์ ร่างข้อเสนอแนะได้ถูกนำเสนอ และมี การหารือในประเด็นของการเชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และ รัฐบาลอื่นๆ รายงานเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการเชิงบวกเพื่อ สงวนรักษาความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นชอบ ให้นำวงเล็บออกจากทะเบียนที่เป็นเอกสารแนบท้าย แต่ยังไม่ สามารถหาข้อยุติในการรวมประเด็นการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ไว้ในกรรณการ และเนื้อหาบางส่วนในประเด็นดังกล่าวยังคง อยู่ในวงเล็บ ต่อมาในที่ประชุมรวม ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นชอบ ให้นำวงเล็บออกจากเนื้อหาทั้งหมด หลังจากที่ผู้แทนประเทศ แคนาดาและออสเตรเลียเสนอว่า รายงานควรรวมถึงข้อมูล จากชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ ได้รับการรับรองตามที่ได้แก้ไข

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/ WG8J/5/L.7/Rev.1) คณะทำงานเฉพาะกิจฯ เสนอแนะให้ ที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 9

❖ รับทราบถึงความคืบหน้าในการจัดทำองค์ประกอบ ของแผนปฏิบัติการ และมีมติให้งานในอนาคตมุ่งเน้นที่ประเด็น การเสริมสร้างสมรรถนะ

❖ กระตุ้นให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ จัดทำชุดคู่มือของมาตรการและกลไกในการจัดการกับสาเหตุ ของการลดลงซึ่งความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี โดย ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ และรายงานเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ โดยเน้นที่มาตรการเชิงบวก ผ่านกระบวนการรายงานแห่งชาติ, กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี (TK information portal)

❖ เชิญชวนให้กลไกการเงินของอนุสัญญาฯ และ หน่วยงานผู้บริจาคอื่นๆ สนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการ แห่งชาติ และ

❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ รายงานเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการเชิงบวกเพื่อสงวนรักษาความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ในประเด็นที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ดังเช่นตัวอย่างที่ระบุในเอกสารแนบท้าย

ระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

คณะทำงานที่ 1 ได้พิจารณาประเด็นการจัดทำระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิม และชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม (UNEP/CBD/WG8J/5/4 and/INF/10 and 13) ตั้งแต่วันอังคารถึงวันศุกร์ โดยในวันพุธ ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือในประเด็นการรวบรวมข้อเสนอเกี่ยวกับระบอบว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้รับจากภาคีอนุสัญญาฯ และในช่วงบ่ายวันพุธ ได้มีการแก้ไขข้อเสนอที่ได้รับรวบรวมไว้ดังกล่าว ต่อมาในวันพฤหัสบดีและในช่วงเช้าวันศุกร์ได้มีการประชุมกลุ่มติดต่อดังกล่าว และกลุ่มจัดทำร่างข้อเสนอแนะเพื่อจัดเตรียมข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/WG8J/5/L.8) ซึ่งได้นำเสนอต่อที่ประชุมรวมในช่วงบ่ายวันศุกร์

ในวันอังคาร การหารือได้เน้นในประเด็นของทะเบียนรายการประเด็นหัวข้อต่างๆ (tentative list of issues) ดังที่ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) เสนอ ซึ่งข้อมูลจากคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) จะเป็นประโยชน์ต่อคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ตัวอย่างเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่เป็นที่ยอมรับระหว่างประเทศ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนกล่าวเน้นถึงความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี กับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีกับทรัพยากรพันธุกรรม ผู้แทนประเทศบราซิลและกลุ่มทวีปแอฟริกาตั้งข้อสังเกตว่าการใช้ประโยชน์จากความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ควรเป็นไปตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) และภาคีอนุสัญญาฯ ควรจัดทำระบอบกฎหมายเฉพาะ (sui generis regime) เพื่อช่วยเสริมและสนับสนุนระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนกล่าวเน้นถึงความสำคัญของระบอบที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ผู้แทนประเทศเคนยา, จีน, บราซิล, อินเดีย, แคนเมอรูน, สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ และมาเลเซีย ตั้งข้อสังเกตว่าระบอบ

ระหว่างประเทศ ควรรวมประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง : ความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) แหล่งกำเนิด, สิทธิของชนพื้นเมือง และระบบกฎหมายเฉพาะ ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ และผู้แทนสหภาพชนพื้นเมืองว่าด้วยอาณานิคมชีวภาพ (the Indigenous Peoples Council on Biocolonialism) เสนอแนะให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นภาษาเฉพาะ (specific language) แก่คณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 8(j) ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007

ในวันพุธ สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้ทำการรวบรวมข้อเสนออย่างไม่เป็นทางการในประเด็นเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยเป็นไปตามข้อมูลที่ได้รับจากภาคีอนุสัญญาฯ และข้อมูลที่ได้จากการหารือในวันอังคาร ผู้เข้าร่วมประชุมกล่าวแสดงความเป็นกังวลว่าเอกสารรวบรวมข้อเสนอดังกล่าวไม่ได้ครอบคลุมข้อเสนอทั้งหมดที่มีขึ้นในการประชุมวันอังคาร และร้องขอให้ทำการแก้ไขเอกสารดังกล่าว การหารือได้ดำเนินต่อไป โดยผู้แทนประเทศแคนาดา เสนอให้จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นเพื่อทำการพิจารณาความประพฤติทางจริยธรรม และการผสมผสานความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีเข้าสู่เอกสารรับรองระหว่างประเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม ในช่วงบ่ายวันพุธ ที่ประชุมได้ทบทวนเอกสารรวบรวมข้อเสนอที่ได้ทำการแก้ไขแล้ว และหารือในประเด็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของแนวทางบอร์น, การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดความยากจน, คุณค่าของการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับอนุภูมิภาค และการเสริมสร้างสมรรถนะ ต่อมา มีการปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการขึ้น รวมถึงในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของข้อมูลที่ต้องการ

ในวันพฤหัสบดี ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือในประเด็นที่ว่าสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ควรจัดเตรียมร่างข้อเสนอแนะ โดยเป็นไปตามข้อเสนอที่ได้รับรวบรวมไว้หรือไม่ และเห็นชอบว่าสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ไม่ควรจัดทำเอกสารประกอบการประชุม (conference room paper - CRP) เนื่องจากมีการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างหลากหลายมาก และมีเวลาจำกัด ต่อมา มีการจัดตั้งกลุ่มติดต่อดังกล่าวขึ้น มีนาย Carlos Novella (ประเทศเยอรมนี) และนาง Juanita Chaves (ประเทศโคลอมเบีย) เป็นประธานร่วม เพื่อปรับรายละเอียดของข้อตกลงเบื้องต้นว่าภายใต้วาระนี้ควรดำเนินงานใดต่อไปบ้าง กลุ่มติดต่อดังกล่าวได้ประชุมในช่วงค่ำ และพิจารณาองค์ประกอบจำนวนหนึ่ง ซึ่งคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) สามารถให้ข้อมูลต่อการจัดทำระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ รวมถึงประเด็นการ

แบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) และการปฏิบัติตามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

กลุ่มติดต่อประสานงานได้หารือกันอีกครั้งในช่วงเช้าวันศุกร์ และหลังจากพักรับประทานอาหารกลางวัน สมาชิกบางคนในกลุ่มได้ประชุมในกลุ่มจัดทำร่าง (drafting group) เพื่อจัดทำร่างข้อเสนอแนะ ต่อมาในที่ประชุมรวมช่วงบ่าย ประธาน Coimbra ได้นำเสนอร่างข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ (UNEP/CBD/WG8J/5/L.8) ซึ่งจัดทำโดยกลุ่มจัดทำร่างข้อเสนอแนะ

ผู้เข้าร่วมประชุมได้ตกลงกันในประเด็นที่ว่า กลุ่มจัดทำร่างควรส่งเอกสารดังกล่าวให้แก่ที่ประชุมรวมเพื่อพิจารณา หรือควรใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการหารือในที่ประชุมรวม หรือควรส่งต่อให้ที่ประชุมคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ครั้งที่ 6 ถึงแม้ว่าผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนกล่าวแสดงความชื่นชมต่อบรรยากาศในการประชุมที่เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกลุ่มติดต่อประสานงาน แต่ก็ได้กล่าวหาว่าประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการลักลอบใช้ประโยชน์และการเปิดเผยแหล่งกำเนิดนั้นไม่สามารถทำการตกลงได้ ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ บราซิล กลุ่มทวีปแอฟริกาและอื่นๆ ต้องการให้ส่งเอกสารรวบรวมข้อเสนอ ซึ่งกลุ่มติดต่อประสานงานเป็นผู้เริ่มจัดทำให้แก่คณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ เนื่องจากสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้มอบหมายหน้าที่ของคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ให้ข้อมูลแก่คณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแคนาดาคัดค้าน ต่อมาที่ประชุมเห็นชอบให้ถอนเอกสารดังกล่าวออก และไม่ต้องส่งเอกสารข้อเสนอแนะใดๆ ให้แก่ที่ประชุมคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ครั้งที่ 6 แต่เห็นชอบว่าในรายงานการประชุมควรมีบันทึกที่สะท้อนถึงการหารือในที่ประชุมรวม และการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

ยังไม่มีการรับรองข้อเสนอแนะใดๆ ในประเด็นนี้

✿ กลไกสำหรับการมีส่วนร่วม

คณะทำงานที่ 2 (SWG II) พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับกลไกสำหรับการมีส่วนร่วม (UNEP/CBD/WG8J/5/6) ในวันที่จันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี และที่ประชุมรวมได้รับรองข้อเสนอแนะในวันศุกร์

ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือในประเด็นการติดต่อสื่อสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต การติดต่อผ่านชุมชน และทางเลือกสำหรับการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) เสนอแนะให้ทำการติดตามตรวจสอบการใช้วิธีการติดต่อสื่อสารโดยชุมชนพื้นเมือง เพื่อจัดทำกลยุทธ์การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผู้แทนจากประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศเสนอแนะให้สนับสนุนชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นในการจัดทำคู่มือการติดต่อสื่อสารของตนเอง และจัดการประชุมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีขึ้นในชุมชน ผู้แทนประเทศบราซิลร้องขอให้การเจ้าหน้าที่ฐานข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ควรเป็นไปตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) ของชนพื้นเมือง ผู้แทนประเทศกินีบิสเซา กล่าวเน้นถึงกลยุทธ์การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม ผู้แทนมูลนิธิเทเบบา (Tebtebba) เสนอดัชนีชี้วัดเพื่อใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ผู้แทนประเทศนอร์เวย์กล่าวสนับสนุนให้รวมผู้แทนชนพื้นเมืองเข้าในคณะผู้แทนของประเทศ และผู้แทนจากกลุ่มชนพื้นเมืองหลายคนกล่าวเรียกร้องให้เพิ่มทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง โดยเน้นเป็นพิเศษที่การมีส่วนร่วมของเยาวชนและสตรี ผู้แทนประเทศอาร์เจนตินา ร้องขอให้มีการกองทุนตามความสมัครใจสำหรับสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นกับชนพื้นเมืองจากประเทศกำลังพัฒนา ผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ ตั้งข้อสังเกตถึงความต้องการกรอบระยะเวลา และการจัดลำดับความสำคัญของงานในการจัดการกับสาเหตุของการลดลงซึ่งความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นชอบในประเด็นเกี่ยวกับความต้องการให้มีการแปลเอกสารการประชุมเป็นภาษาทางการขององค์การสหประชาชาติให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อเอื้ออำนวยการแปลเป็นภาษาพื้นเมือง/ภาษาถิ่นต่อไป ส่วนผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์ นอร์เวย์ และแคนาดา กล่าวเตือนเกี่ยวกับประเด็นผลสะท้อนทางการเงิน

ในประเด็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอแนะ ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) และผู้แทนประเทศแคนาดา กล่าวคัดค้านเอกสารแนบท้าย ที่ระบุถึงข้อเสนอแนะจากการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และที่ประชุมเห็นชอบให้ระบุเพียงข้อความให้การต้อนรับการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ผู้แทนประเทศ

นอร์เวย์และสหภาพยุโรป (EU) ขอให้คงวรรคดังกล่าวไว้ เพื่อการพิจารณาของคณะทำงานงบประมาณของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ และประธาน Breier เสนอแนะให้มีข้อความอ้างอิงถึงความต้องการในการแปล ซึ่งยังคงอยู่ในวงเล็บ

ในที่ประชุมรวมวันศุกร์ ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์เห็นชอบให้มีข้อความอ้างอิงถึงความต้องการในการแปลหนังสือแจ้ง (notification) และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ โดยประเด็นดังกล่าวจะมีการหารือโดยคณะทำงานงบประมาณในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 9 ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับรองข้อเสนอแนะตามที่ได้แก้ไข

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/WG8J/5/L.2) คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เสนอแนะให้สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ :

- ❖ ให้การต้อนรับการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

- ❖ รับทราบถึงงานของการหารือระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ (IIFB) และองค์กรอื่นๆ ที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานของอนุสัญญาฯ และการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง

- ❖ รับทราบถึงความต้องการในการแปลหนังสือแจ้ง (notification) และทรัพยากรข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เป็นภาษาทางการขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีทั้งหมด 6 ภาษา

- ❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และหน่วยงานอื่นๆ ดำเนินงานร่วมกับเลขาธิการอนุสัญญาฯ ในการจัดทำแนวทางการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางเลือก เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีแก่สาธารณชนในรูปแบบที่ชุมชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย และสนับสนุนการจัดทำสื่อโดยชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น

- ❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และหน่วยงานอื่นๆ บริจาคเงินให้แก่กองทุน trust fund ตามความสมัครใจ เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง

- ❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ : จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาค; จัดทำกลไกการติดต่อสื่อสารผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์; ติดตามตรวจสอบการใช้เว็บไซต์ของอนุสัญญาฯ และจำแนกระบุช่องว่างและข้อบกพร่อง; เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งทุนสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี; จัดทำเอกสารการประชุมในภาษาทางการขององค์การสหประชาชาติทั้ง 6 ภาษา เพื่อเอื้ออำนวยกระบวนการปรึกษาหารือกับชุมชน

พื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น และเพิ่มความพยายามในการส่งเสริมกองทุน trust สำหรับการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง

- ❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ พยายามดำเนินการเพื่อจัดทำเอกสารการประชุมคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) และคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ให้เสร็จ และเผยแพร่ก่อนการประชุมอย่างน้อย 3 เดือน

❖ ระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

คณะทำงานที่ 2 (WG II) ได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis) เพื่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ตั้งแต่วันอังคารถึงวันศุกร์ โดยยึดตามร่างแนวทางสำหรับระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี (UNEP/CBD/WG8J/5/6) ในวันอังคาร กลุ่มเพื่อนประธานได้หารือเกี่ยวกับระเบียบวิธีการในการจัดทำแนวทางสำหรับระบบกฎหมายเฉพาะ และที่ประชุมรวมในวันศุกร์ได้ให้การรับรองข้อเสนอแนะ

การหารือได้เน้นที่ประเด็นเกี่ยวกับ : รูปแบบของงานในอนาคต ; งานขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) ที่เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (TRIPS) ขององค์การการค้าโลก (WTO) ; และการใช้ถ้อยคำในร่างข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) ความเชื่อมโยงระหว่างระบบกฎหมายเฉพาะ (sui generis) และงานด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และการลักลอบใช้ประโยชน์

ในวันอังคาร ผู้เข้าร่วมประชุมบางคนกล่าวเรียกร้องให้ทำการพัฒนาระบบระหว่างประเทศเกี่ยวกับกฎหมายเฉพาะเพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี โดยผู้แทนประเทศโคลอมเบียเสนอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ จัดทำร่างแนวทาง โดยอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเป็นหลัก ผู้แทนประเทศอินเดีย แทนซาเนีย เคนยา และชาว Kuna ระบุว่าปัจจุบันยังขาดแคลนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เพียงพอต่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี รวมถึงการขาดมาตรการในการจัดการกับการลักลอบใช้ประโยชน์ในประเทศผู้ใช้ทรัพยากร และสนับสนุนการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ และสหภาพยุโรป (EU) กล่าวคัดค้าน โดยผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ต้องการให้จัดทำทะเบียนรายการของ

องค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ ผู้แทนประเทศแคนาดา กล่าวว่าองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) ควรจัดทำองค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แต่ผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ คัดค้าน โดยยืนยันว่าคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบกฎหมายเฉพาะ ส่วนผู้แทนประเทศอาร์เจนตินากล่าวเตือนว่าระบบกฎหมายเฉพาะต้องสอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (TRIPS) ขององค์การการค้าโลก (WTO) ผู้แทนประเทศมาเลเซียกล่าวสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมประชุมดำเนินการเพื่อให้ข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก (WTO) มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาฯ แทนที่จะโต้แย้งกันว่าสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ

ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ และแทนซาเนีย ตั้งข้อสังเกตว่าระบบกฎหมายเฉพาะควรให้ความเคารพต่อปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนพื้นเมือง (UNDRIP) แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลีย แคนาดา และนิวซีแลนด์ กล่าวคัดค้านในหลักการ ผู้แทนประเทศบราซิล เสนอให้ระบุว่าระบบกฎหมายเฉพาะควรเป็นไปตามกฎจารีตประเพณีที่เกี่ยวข้อง และให้หลักประกันในความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) ผู้แทนประเทศออสเตรเลียต้องการให้อ้างถึง “การมีส่วนร่วมล่วงหน้าของชุมชนพื้นเมือง” แทน “ความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าของชนพื้นเมือง” แต่ผู้แทนจากการหารือระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ (IIFB) และกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของสตรีชนพื้นเมืองคัดค้าน และผู้แทนประเทศออสเตรเลียร่วมกับผู้แทนประเทศเม็กซิโก ร้องขอให้ระบุว่า ระบบกฎหมายเฉพาะควรเป็นไปตามกฎจารีตประเพณีที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ไม่ขัดแย้งกับกฎหมายของประเทศ หรือกฎหมายระหว่างประเทศ ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์กล่าวแสดงความเป็นกังวลเกี่ยวกับการอ้างถึงความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าของชนพื้นเมือง และกฎจารีตประเพณี และเสนอแนะให้กลับไปใช้ถ้อยคำจากข้อมติสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ที่ VIII/5 (ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี) ซึ่งกระตุ้นให้มีการพัฒนา การรับรอง และ/หรือ การตระหนักถึงรูปแบบของระบบกฎหมายเฉพาะในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

ในวันพุธ ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือเกี่ยวกับร่างข้อเสนอแนะ และวิธีการอ้างอิงถึงร่างองค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะ และเห็นชอบให้ “คำนี้ถึง” ร่างองค์ประกอบฉบับปัจจุบัน โดยผู้แทนประเทศออสเตรเลียเสนอให้ระบุว่าการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีต้องได้รับการตีความโดยสอดคล้องตามข้อกำหนดของมาตรา 8(j)

ในช่วงบ่าย หลังจากการหารืออย่างไม่เป็นทางการ ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) เสนอให้เพิ่มวรรคที่ระบุถึงความเชื่อมโยงระหว่างระบบกฎหมายเฉพาะ กับการดำเนินงานตามข้อกำหนดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ส่วนข้อความที่เสนอโดยกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง (LMMC) เกี่ยวกับการป้องกันการลักลอบใช้ประโยชน์จากความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมยังคงอยู่ในวงเล็บ

ในวันพฤหัสบดี ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือถึงข้อเสนอจากกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ที่ให้ร้องขอเลขาคีการอนุสัญญาฯ เชิญชวน, รวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ผู้แทนประเทศอาร์เจนตินา, กลุ่มทวีปแอฟริกา และกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมือง แคนาดา กล่าวสนับสนุน แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลียและแคนาดากล่าวคัดค้านการอ้างอิงประเด็นดังกล่าว ในขณะที่ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ตั้งข้อสังเกตว่า ภายใต้วาระหัวข้อนี้ ข้อเสนอดังกล่าวมีความไม่สอดคล้องและไม่เพียงพอ

ในวันศุกร์ ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นชอบกับคำร้องขอของผู้แทนประเทศบราซิล ที่ให้คงข้อความที่ร้องขอให้เลขาคีการอนุสัญญาฯ ทำการปรับปรุงร่างแนวทางสำหรับระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี (UNEP/CBD/WG.8J/5/6) ไว้สำหรับการพิจารณาในที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 6 เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานในอนาคต

ผู้แทนกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง และกลุ่มทวีปแอฟริกา กล่าวเรียกร้องให้ที่ประชุมดำรงรักษาถ้อยคำที่ได้รับความเห็นชอบในที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 (COP 7) ที่อ้างถึง “ความต้องการในการหยุดยั้งการใช้ประโยชน์ผิดพลาด และการลักลอบใช้ประโยชน์จากความรู้, การประดิษฐ์คิดค้นและวิธีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ดังระบุในข้อมติที่ VII/16” แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลีย คัดค้าน และที่ประชุมเห็นชอบให้คงข้อความไว้ในวงเล็บ

ผู้แทนประเทศบราซิลร้องขอให้คงข้อความอ้างถึงการรวมประเด็นการดำเนินงานตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ผู้แทนประเทศออสเตรเลียคัดค้าน และที่ประชุมเห็นชอบให้คงข้อความดังกล่าวไว้ในวงเล็บ

ผู้แทนกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงอธิบายถึงการดำเนินงานต่อเนื่องเกี่ยวกับระบบกฎหมายเฉพาะและระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และร้องขอให้ผู้เข้าร่วมประชุม “รับทราบถึงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพ (หากได้รับการพัฒนา, รับรอง หรือตระหนักถึง) กับการดำเนินงานตามข้อตกลงว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์” แต่ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์และออสเตรเลียคัดค้าน และที่ประชุมเห็นชอบให้คงข้อความดังกล่าวไว้ในวงเล็บ ต่อมาคณะทำงานที่ 2 ได้ส่งร่างข้อเสนอแนะที่มีข้อความในวงเล็บไปให้ที่ประชุมรวมให้การรับรอง

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะ (UNEP/CBD/WG8J/5/L.9) คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เสนอแนะให้สมาชิกภาคีอนุสัญญาฯ :

- ❖ คำนึงถึงองค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี และตระหนักว่าองค์ประกอบดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำระบบกฎหมายเฉพาะเพื่อการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีของภาคีอนุสัญญาฯ

- ❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ พิจารณาถึงการจัดทำระบบกฎหมายเฉพาะที่มีลักษณะพื้นฐานในระดับท้องถิ่น, ระดับชาติ และระดับภูมิภาค โดยคำนึงถึงกฎจารีตประเพณีของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และให้หลักประกันในการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

- ❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ แบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำระบบกฎหมายเฉพาะ และส่งกรณีศึกษาที่จะช่วยสนับสนุนการจัดทำองค์ประกอบของระบบกฎหมายเฉพาะให้แก่เลขาธิการอนุสัญญาฯ ส่วนข้อความอ้างถึงการดำเนินงานตามความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) และเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน (MAT) อย่างมีประสิทธิภาพนั้นคงอยู่ในวงเล็บ

- ❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ เผยแพร่กรณีศึกษาดังกล่าว และปรับปรุงร่างแนวทางสำหรับระบบการคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี (UNEP/CBD/

WG8J/5/6) เพื่อการพิจารณาในที่ประชุมคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ครั้งที่ 6

- ❖ รับทราบถึงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างระบบกฎหมายเฉพาะ กับการดำเนินงานตามข้อกำหนดว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และความต้องการในการหยุดยั้งการใช้ประโยชน์ผิดพลาด และการลักลอบใช้ประโยชน์จากความรู้ การประดิษฐ์คิดค้น และวิถีปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น ดังระบุในข้อมติที่ VII/16 ข้อความในวรรคนี้ทั้งหมดคงอยู่ในวงเล็บ

❖ กฎความประพาดิทางจริยธรรม

คณะทำงานที่ 2 (WGII) ได้พิจารณาร่างองค์ประกอบของกฎความประพาดิทางจริยธรรม เพื่อดูแลให้เกิดความเคารพต่อมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น (UNEP/CBD/WG8J/5/7) ตั้งแต่วันอังคารถึงวันศุกร์ และในกลุ่มติดต่อประสานงานเมื่อวันพฤหัสบดี ซึ่งมีนาย Tone Solhaug ประเทศนอร์เวย์ เป็นประธาน ในเช้าวันศุกร์ คณะทำงานได้เสนอร่างข้อเสนอแนะและเอกสารแนบท้าย ซึ่งระบุถึงร่างองค์ประกอบของกฎความประพาดิทางจริยธรรม ประกอบด้วย ลักษณะและขอบเขต, หลักการและเหตุผล, หลักจริยธรรม และวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หลังจากที่ทำกรปรับรายละเอียดของหลักการ และเห็นชอบต่อร่างข้อเสนอแนะจากผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) หัวข้อนี้ได้รับการรับรอง และส่งต่อไปยังที่ประชุมรวม ซึ่งให้การรับรองในวันศุกร์

ลักษณะและขอบเขต : การหารือเริ่มจากประเด็นเกี่ยวกับลักษณะและขอบเขตของกฎความประพาดิทางจริยธรรม ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์เสนอแนะให้ระบุว่า ร่างองค์ประกอบนี้เป็นไปตามความสมัครใจ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกฎความประพาดิทางจริยธรรม สำหรับการค้นคว้าวิจัย การเข้าถึง การใช้ประโยชน์ การแลกเปลี่ยน และการจัดการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์จากความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) สนับสนุนโดยผู้แทนประเทศบราซิล, นอร์เวย์, เลโซโท และกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมืองแคนาดา (CIBN) เสนอว่า องค์ประกอบของกฎความประพาดิฯ ควรให้คำแนะนำในการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น และการจัดทำกฎความประพาดิในระดับท้องถิ่น, ระดับชาติ และระดับภูมิภาค โดยสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ส่วนเนื้อหาที่อ้างถึงกิจกรรม/ปฏิสัมพันธ์กับชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น

ยังคงอยู่ในวงเล็บ ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์เสนอให้จำกัดการประยุกต์ใช้กฎความประพฤติต่อประชามนักวิจัย, อุตสาหกรรมการสกัดทรัพยากรชีวภาพ และผู้พัฒนาที่เกี่ยวข้อง แต่ผู้แทนจากกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมืองแคนาดา (CIBN) คัดค้าน ผู้แทนประเทศบราซิล, แทนซาเนีย, โคลอมเบีย และกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมืองแคนาดา (CIBN) กล่าวว่า ควรประยุกต์ใช้เอกสารรับรองกับรัฐบาล, หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัย, องค์กรวิจัยสาธารณะและเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ผู้แทนประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เสนอให้เพิ่มข้อความอ้างถึงความรู้, การประดิษฐ์คิดค้น และวิถีปฏิบัติที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

หลักการทั่วไป : ผู้แทนประเทศบราซิลร้องขอให้อ้างถึงหลัก “จริยธรรม” (ethical principles) ตลอดทั้งเนื้อหาในข้อเสนอแนะ ผู้แทนประเทศแคนาดาร้องขอให้เปลี่ยนถ้อยคำหรือตัดทิ้งข้อความที่อ้างถึง : สิทธิของชนพื้นเมืองเหนือที่ดินและทรัพยากร, การชดเชยสิทธิ และกฎจารีตประเพณีของชนพื้นเมือง เนื่องจากโดยพื้นฐานแล้ว ประเด็นเหล่านี้ไม่ได้อยู่ภายใต้อนุสัญญาฯ ต่อมา ข้อความอ้างถึง “พื้นดินและแหล่งน้ำทั้งหมด” จึงคงอยู่ในวงเล็บ ผู้แทนประเทศเม็กซิโกเสนอแนะให้รวมข้อความอ้างถึง การเข้าถึงที่ดินของชนพื้นเมืองและชนท้องถิ่นซึ่งตนเคยอาศัย ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์และแคนาดาร้องขอให้ตัดทิ้งข้อความอ้างถึงการคุ้มครองความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นกับสิ่งแวดล้อม และแนวทางการป้องกันล่วงหน้า โดยตั้งข้อสังเกตว่า ประเด็นดังกล่าวไม่มีความชัดเจน และที่ประชุมเห็นชอบให้คงข้อความดังกล่าวไว้ในวงเล็บ

ผู้แทนประเทศแคนาดากล่าวให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประเด็นที่อยู่ในความเป็นกังวลของชุมชนเกี่ยวกับความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี และมีการกล่าวถึงประเด็นนี้ในการเจรจาต่อรองกับผู้เป็นเจ้าของความรู้ดังกล่าว และคัดค้านการระบุว่าผู้เป็นเจ้าของความรู้ยังคงสิทธิที่มีอยู่เหนือความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ข้อความอ้างถึงประเด็นดังกล่าวยังคงอยู่ในวงเล็บ ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์เสนอถ้อยคำที่ระบุว่า ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะปฏิเสธการอ้างถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้สถานการณ์ที่เหมาะสม ขณะที่ผู้แทนประเทศบราซิลกล่าวแสดงความกังวลเกี่ยวกับถ้อยคำที่ระบุถึงการปฏิเสธสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ต่อมาผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์จึงถอนข้อเสนอดังกล่าวออก

ผู้แทนประเทศโปรตุเกส ในนามของกลุ่มสหภาพยุโรป (EU) เสนอว่า “จริยธรรมและแนวทางสำหรับกิจกรรมทั้งหมด ควรมีลักษณะที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงปฏิบัติการที่ยั่งยืนถึงสิทธิ โดยเฉพาะสิทธิของกลุ่มชนผู้ด้อยโอกาสในสังคม” ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ ในประเด็นของสิทธิในทรัพยากรที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมืองแคนาดา (CIBN) เสนอให้อ้างถึง : ลักษณะที่เป็นกรรมสิทธิ์ร่วมของสิทธิดังกล่าว ; กฎจารีตประเพณี และการตระหนักถึงสิทธิของชนพื้นเมืองเหนือที่ดินและทรัพยากร ข้อกำหนดนี้ยังคงอยู่ในวงเล็บ

ข้อพิจารณาเฉพาะ : ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์เสนอให้แยกข้อความเกี่ยวกับการตระหนักถึงพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญทางวัฒนธรรม ออกจากข้อความเกี่ยวกับการตระหนักถึงพื้นดินและแหล่งน้ำที่ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นครอบครองและอาศัยอยู่เดิม ผู้แทนประเทศบราซิลร้องขอให้อ้างถึงอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศที่ 169 (ILO Convention 169) หรืออนุสัญญาว่าด้วยชนพื้นเมืองและชนเผ่าดั้งเดิม ในวรรคที่เกี่ยวกับการส่งข้อมูลกลับคืนประเทศต้นกำเนิด และการมีส่วนร่วม แต่ผู้แทนประเทศแคนาดาคัดค้านและข้อความในส่วนนี้ยังคงอยู่ในวงเล็บ

วิธีการ : ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์ตั้งคำถามถึงจุดมุ่งหมายของเนื้อหาในส่วนนี้ และตั้งข้อสังเกตว่ามีลักษณะเป็นหลักการมากกว่าที่จะเป็นวิธีการ ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) เสนอให้เพิ่มประเด็นของความรู้ที่เป็นความลับ และความรู้ที่ถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ไว้ในข้อความอ้างถึงการให้ความเคารพระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ ผู้แทนประเทศบราซิลเสนอแนะให้ลบข้อความอ้างถึงการค้นคว้าวิจัย และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ : ในข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของกฎความประพฤติทางจริยธรรม (UNEP/CBD/WG8J/5/L.10) คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เสนอแนะให้ที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 9 :

- ❖ รับทราบถึงร่างองค์ประกอบของกฎความประพฤติทางจริยธรรมที่ได้รับการแก้ไขซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายข้อเสนอแนะ

- ❖ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ, ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ส่งข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างองค์ประกอบที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่เลขาธิการอนุสัญญาฯ อย่างน้อย 6 เดือนก่อนการประชุมคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ครั้งที่ 6

❖ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ ส่งข้อมติฉบับปัจจุบันไปยังการหารือแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นชนพื้นเมือง (UNPFII) และแสวงหาแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อจัดทำองค์ประกอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองและข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อเผยแพร่ก่อนการประชุมคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) ครั้งที่ 6 อย่างน้อย 3 เดือน

❖ ร้องขอให้คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) จัดทำร่างองค์ประกอบของกฎความประพฤติทางจริยธรรมต่อไป และสร้างองค์ประกอบให้ที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 10 พิจารณาและรับรองต่อไป

ข้อเสนอแนะยังมีเอกสารแนบท้าย ซึ่งประกอบด้วยวรรคอารัมภบท และเนื้อหา 4 ส่วนเกี่ยวกับ : ลักษณะและขอบเขต, หลักการและเหตุผล, หลักจริยธรรม และวิธีการ โดยในส่วนของหลักจริยธรรมนั้นแบ่งเป็น 2 ส่วนย่อยคือหลักจริยธรรมทั่วไป และข้อพิจารณาเฉพาะ ซึ่งหลักจริยธรรมทั่วไปกล่าวถึง : การให้ความเคารพต่อผู้ตั้งถิ่นฐานเดิม : ทรัพย์สินทางปัญญา ; ความโปร่งใส ; การยินยอมหรือความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าของผู้เป็นเจ้าของความรู้ การให้ความเคารพ สิทธิในการเป็นเจ้าของ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม การคุ้มครอง และแนวทางการป้องกันล่วงหน้า ส่วนข้อพิจารณาเฉพาะกล่าวถึง : การตระหนักถึงพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ และพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญทางวัฒนธรรม การตระหนักถึงพื้นดินและแหล่งน้ำที่ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นอาศัยหรือใช้ประโยชน์อยู่เดิม สิทธิในทรัพยากรที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี การชดเชยสิทธิ และ/หรือ การชดใช้ความเสียหาย และการส่งข้อมูลกลับคืนประเทศต้นกำเนิด ส่วนข้อความอ้างถึงความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC) พื้นดินและแหล่งน้ำที่ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นอาศัยหรือใช้ประโยชน์อยู่เดิม และแนวทางการป้องกันล่วงหน้ายังคงอยู่ในวงเล็บ ร่วมกับทางเลือกจำนวนหนึ่งที่ระบุอยู่ในเอกสารแนบท้าย

❖ ดัชนีชีวิต

คณะทำงานที่ 2 (WG II) ได้พิจารณาประเด็นของดัชนีชีวิตความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายปี ค.ศ. 2010 (UNEP/CBD/WG8J/5/8 and INF/1, INF/1/Add.1 and INF/2) ในวันพุธและวันพฤหัสบดี และข้อเสนอแนะได้รับการรับรองในวันศุกร์

การหารือได้มุ่งเน้นในประเด็นที่ว่า จะรับรองทะเบียนรายการดัชนีชีวิตเป็นพื้นฐานสำหรับงานในอนาคต หรือจะจำกัดการใช้ดัชนีชีวิตดังกล่าว ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ อาร์เจนตินา และโคลอมเบีย สนับสนุนการรับรองทะเบียนดัชนีชีวิตเป็น

พื้นฐานสำหรับงานในอนาคต ส่วนผู้แทนประเทศนอร์เวย์สนับสนุนโดยผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์และรวันดา เสนอแนะให้เพิ่มดัชนีชีวิตเพียงหนึ่งหรือสองตัวเข้าไปในชุดดัชนีชีวิตหลักที่มีอยู่ ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์เสนอให้ออกแบบดัชนีชีวิตโดยดูจากความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและการนำไปประยุกต์ใช้ในวงกว้าง

ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ร้องขอให้รวมข้อความอ้างถึงข้อมติที่ VIII/15 (กรอบการดำเนินงานสำหรับการบรรลุเป้าหมายปี ค.ศ. 2010 และการผสมผสานเป้าหมายเข้าสู่โปรแกรมงานในหัวข้อสาระสำคัญ) และคัดค้านการรวมดัชนีชีวิตที่ยังไม่ได้อยู่ในทะเบียนรายการในข้อมตินี้ ผู้แทนประเทศแคนาดาและออสเตรเลียปฏิเสธทะเบียนรายการดัชนีชีวิตแต่ให้ความสนใจในการจัดทำดัชนีชีวิตโดยสอดคล้องกับข้อมติที่ VIII/15 ผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) ผู้แทนประเทศบราซิลและผู้แทนประเทศไทยกล่าวเรียกร้องให้มุ่งเน้นที่ดัชนีชีวิตในเชิงปฏิบัติจำนวนหนึ่ง และคัดค้านการรวมดัชนีชีวิตซึ่งไม่ได้ได้อยู่ภายใต้หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j)

ผู้แทนประเทศแทนซาเนียเสนอดัชนีชีวิตเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคุ้มครองทางกฎหมายต่อความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีในระดับภาคส่วน ผู้แทนกลุ่มชนพื้นเมืองแห่งแปซิฟิก ให้ความสำคัญกับดัชนีชีวิตในประเด็นของ : สิทธิของชนพื้นเมือง เช่นความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (PIC), อัตราส่วนร้อยละของอาณาเขตชนพื้นเมืองที่มีอยู่สำหรับการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน, ความกินดีอยู่ดีของชุมชนพื้นเมือง และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะได้รับการรับรองในที่ประชุมรวมวันศุกร์
ข้อเสนอแนะ : ในเอกสาร (UNEP/CBD/WG8J/5/L.4) คณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) เสนอแนะให้ที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 9 :

❖ รับทราบถึงความสำคัญของดัชนีชีวิตทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ในการให้ภาพรวมของสถานภาพและแนวโน้มของความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี

❖ เสนอแนะให้เพิ่มดัชนีชีวิตอย่างมากที่สุดไม่เกิน 2 ตัว เข้าในกรอบการดำเนินงาน โดยที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 6 และรับทราบถึงดัชนีชีวิตที่ระบุอยู่ในเอกสารแนบท้ายรายงานการประชุมระหว่างประเทศของผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยดัชนีชีวิตสำหรับชนพื้นเมือง

❖ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ รัฐบาล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทำการออกแบบและทดสอบดัชนีชีวิตสำหรับสถานภาพ และแนวโน้มของความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียม

ประเพณี เพื่อวิเคราะห์ประเมินความก้าวหน้าในการบรรลุ เป้าหมายปี ค.ศ. 2010 โดยทำการปรึกษาหารือและให้ชุมชน พื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ตามความเหมาะสม

❖ ร้องขอให้ที่ประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 6 ดำเนินงานเกี่ยวกับการจำแนกระบุดัชนีชี้วัดจำนวน หนึ่ง ซึ่งมีความหมายชัดเจน, ปฏิบัติได้จริง และสามารถวัดได้

❖ พิธีปิดการประชุม

ในช่วงบ่ายวันศุกร์ หลังจากคณะจัดทำร่างข้อเสนอแนะ เสรีจันส์ การดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ประธาน Coimbra เริ่มพิธีปิดการประชุม เมื่อเวลา 16.30 น. นาย Stewart ประธานคณะทำงานที่ 1 ได้นำเสนอรายงานการประชุมคณะทำงานที่ 1 (UNEP/CBD/WG8J/5/L.1/Add.1) ว่าได้มีการร่างวรรคที่ระบุถึงกระบวนการ ในการดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่น และได้จัดส่งให้ที่ประชุมรวม และอาจบรรจุ เพิ่มเติมในรายงานการประชุมต่อไป ที่ประชุมได้ให้การรับรอง รายงานการประชุม

นาง Breier ประธานคณะทำงานที่ 2 ได้นำเสนอ รายงานการประชุมคณะทำงานที่ 2 (UNEP/CBD/WG8J/L.1/Add.2) ซึ่งที่ประชุมให้การรับรองโดยไม่มีข้อแก้ไข

ต่อมา นาง Mary Fosi ผู้รายงานการประชุม ได้นำเสนอ รายงานการประชุม (UNEP/CBD/WG8J/5/L.1) ซึ่งที่ประชุม ได้ให้การรับรอง โดยมีข้อแก้ไขถึงคำกล่าวของผู้เข้าร่วมประชุม ที่มีขึ้นตลอดทั้งสัปดาห์ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนกล่าวแสดงความขอบคุณต่อชนเผ่าโมฮอกที่เป็นเจ้าบ้านสำหรับการประชุม ครั้งนี้ในดินแดนของชาวโมฮอก และขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ทุนสนับสนุนการจัดประชุม

ผู้แทนประเทศมาลาวี ในนามกลุ่มทวีปแอฟริกา กล่าวเน้นถึงพันธกรณีของตนในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 ของอนุสัญญาฯ ผู้แทนกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง กล่าวถึงข้อเรียกร้องที่ให้มีมาตรการระหว่างประเทศ

ที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย เพื่อป้องกันการลักลอบใช้ประโยชน์ ผู้แทนประเทศภูฏานในนามกลุ่มภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ตั้งข้อสังเกตถึงการมีส่วนร่วมจากภูมิภาคของตนที่ลดลง และ ร้องขอให้มีการประชุมเตรียมการระดับภูมิภาคเพื่อเอื้ออำนวย การดำเนินตามอนุสัญญาฯ

ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายความหลากหลายทางชีวภาพ ของสตรีพื้นเมือง กล่าวแสดงความกังวลว่าภาคีอนุสัญญาฯ บางประเทศไม่ได้ตระหนักถึงสิทธิของชนพื้นเมืองในดินแดน ของตน และเรียกร้องให้มีระบบกฎหมายเฉพาะที่เข้มงวด เพื่อคุ้มครองความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี ผู้แทน กลุ่มเยาวชนพื้นเมืองกล่าวเรียกร้องการเสริมสร้างสมรรถนะ และการฝึกอบรมสำหรับการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองในการ เจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ ผู้แทนจากการหารือระหว่าง ประเทศของชนพื้นเมืองว่าด้วยประเด็นความหลากหลายทาง ชีวภาพ (IIFB) กล่าวว่าในปัจจุบันประเทศที่ไม่ได้ลงคะแนน สนับสนุนปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นสิทธิของ ชนพื้นเมือง (UNDRIP) พยายามที่จะทำลายข้อมติของสมัชชา ภาคีอนุสัญญาฯ ที่ผ่านมาและได้กล่าวแสดงความเสียใจที่ที่ ประชุมไม่ประสบผลสำเร็จในการรับรองข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ข้อมูลและการมีส่วนร่วมสนับสนุนสำหรับคณะทำงานว่าด้วย การเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยเน้นถึงความสำคัญ ของคณะทำงานว่าด้วยมาตรา 8(j) สำหรับการมีส่วนร่วมของ ชนพื้นเมืองในการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศ

นาย Ahmed Djoghlaif เลขาธิการอนุสัญญาฯ กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของกลุ่มชนพื้นเมืองซึ่งเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่เคย ปรากฏมาก่อน และเรียกร้องให้ผู้เข้าร่วมประชุมดำเนินการ เจรจาต่อรองเกี่ยวกับระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ และดำเนินงานตามมาตรา 8(j) ต่อไป

ประธาน Coimbra กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม ทุกคนที่ได้มีส่วนร่วม และดำเนินงานร่วมกัน ในการประชุม ตลอดทั้งสัปดาห์ และกล่าวปิดการประชุมเมื่อเวลา 20.00 น.

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

: ENB Vol.9 No.482 IISD 9 November 2009

: <http://www.iisd.ca/download/pdf/enb0482e.pdf>

อภิธานศัพท์

ABNJ Areas beyond national jurisdiction
พื้นที่นอกเขตอำนาจแห่งชาติ

ABS Access and benefit-sharing
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

AHTEG Ad hoc Technical Expert Group
คณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจทางวิชาการ

CBD Convention on Biological Diversity
อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

CEPA Communication, education and public awareness
การริเริ่มว่าด้วยการติดต่อสื่อสาร, การให้การ
ศึกษา และการเสริมสร้างความตระหนักของ
สาธารณชน

CHM Clearing House Mechanism
กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

COP Conference of the Parties
สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ

CPF Collaborative Partnership on Forests
พันธมิตรความร่วมมือว่าด้วยป่าไม้

EBSA Ecologically and biologically significant
area
พื้นที่ที่มีความสำคัญทางชีววิทยาและทางนิเวศ

GBO Global Biodiversity Outlook
เอกสารโลกทรรศน์ความหลากหลายทาง
ชีวภาพ

GEF Global Environment Facility
กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

GSPC Global Strategy for Plant Conservation
กลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์พืช

GTI Global Taxonomy Initiative
การริเริ่มทั่วโลกทางอนุกรมวิธาน

IAS Invasive alien species
ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน

ICG Intergovernmental Committee
คณะกรรมการระหว่างรัฐบาล

IIFB International Indigenous Forum on
Biodiversity
เวทีระหว่างประเทศของชนพื้นเมืองดั้งเดิม
ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ILC Indigenous and local community
ชุมชนพื้นเมืองดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่น

IPBES Intergovernmental Platform on
Biodiversity and Ecosystem Services
เวทีนโยบายวิทยาศาสตร์ระหว่างรัฐบาล
ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและ
บริการจากระบบนิเวศ

IPR Intellectual property rights
สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

LDCs Least developed countries
ประเทศที่พัฒนาช้าหลัง

MAT	Mutually agreed terms เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน	SIDS	Small island developing states รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก
MEA	Multilateral environmental agreement ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม	TEEB study	The Economics of Ecosystems and Biodiversity study การศึกษาภายใต้การริเริ่มว่าด้วยเศรษฐกิจของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ
MPA	Marine protected area พื้นที่คุ้มครองทางทะเล	TK	Traditional Knowledge ความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี
MYPOW	Multi-year programme of work โปรแกรมงานพหุวรรษ	UNCCD	UN Convention to Combat Desertification อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
NBSAP	National biodiversity strategy and action plan กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ	UNDRIP	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples ปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนพื้นเมือง
NFP	National focal point หน่วยประสานงานกลางแห่งชาติ	UNFCCC	UN Framework Convention on Climate Change อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
PA	Protected Area พื้นที่คุ้มครอง	WG	Working Group คณะทำงาน
PIC	Prior informed consent ความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า	WGRI	Working Group on Review of Implementation of the Convention คณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการทบทวนการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
REDD+	Reducing emissions from deforestation and forest degradation in developing countries, and forest conservation, sustainable forest management and enhancement of forest carbon stocks การลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการตัดไม้ทำลายป่า และการเสื่อมโทรมของป่าไม้ ในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์และการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และการเพิ่มปริมาณคาร์บอนในป่าไม้ (REDD+)	WIPO	World Intellectual Property Organization องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก
SBSTTA	Subsidiary Body on Scientific Technical and Technological Advice คณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ วิชาการและเทคโนโลยี		

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 10 (The Tenth Meeting of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity – CBD COP 10)

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ / โทรสาร 0 2265 6640 http://www.onep.go.th http://chm-thai.onep.go.th	
สงวนลิขสิทธิ์	2554 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย	
การอ้างอิง	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2554. การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 10. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 222 หน้า	
พิมพ์เมื่อ	พฤษภาคม 2554	
บรรณาธิการ	สิริกุล บรรพพงศ์	
แปลและเรียบเรียง	ไพราณี สุขสุเมฆ ภานุวัฒน์ กมุทชาติ	ปัทมา ดำรงผล ภัทรินทร์ แสงให้สุข
ประสานงาน	สิริวรรณ สงวนทรัพย์ ดาลัด เส้นทอง	ภูริภัทร หุระนันท์
ออกแบบและจัดพิมพ์	บริษัท อินทีเกรเต็ด โปรโมชัน เทคโนโลยี จำกัด โทรศัพท์ 0 2158 1312-6	